

Zeleni LIST

BROJ 4 / OŽUJAK 2015.

U ovom broju:

**ENERGETSKA UNIJA: Uloga u
transportnom sektoru?**

**Škrlec krenuo u maratonsko čitanje
TTIP-a**

**Omogućimo građanima i
gospodarstvu jeftiniju energiju!**

**Vratimo šume građanima, vratimo
građane u šume!**

TEMA broja:

**Zelena kohezijska
politika**

2014. - 2020.

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

četvrti broj Zelenog lista posvećujemo promjena pa je i u tom smislu istaknut održanoj konferenciji Zelena kohezijska politika 2014. - 2020. koju je moj Ured zajedno s kolegicama i kolegama iz grupacije Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu organizirao u Zagrebu 6. ožujka s ciljem informiranja javnosti o novim smjernicama kohezijske politike. S više od 200 sudionika iz različitih sektora, zastupnici Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, stručnjaci i predstavnici zelenih projekata razmijenili su mišljenja i konstruktivne prijedloge u svrhu kvalitetne pripreme za nadolazeće finansijsko razdoblje i povlačenje sredstava iz EU fondova. Zaključeno je kako održivi projekti ostvaruju zavidne društvene učinke, brinu o zaštiti okoliša, povećavaju energetsku učinkovitost i održivo raspolažu resursima, otvarajući tako nova zelena radna mjesta. Čak 20% ukupnih sredstava namijenjeno je aktivnostima borbe protiv klimatskih

značaj ove konferencije kao doprinos pripremi projekata koji će istovremeno ispunjavati više ciljeva i biti održivi na duži rok. Kako bismo bili što uspješniji, u naše projekte moramo integrirati zelene politike te iskoristiti mogućnost sinergije strukturnih i investicijskih fondova i ostalih EU programa kao što je Obzor 2020. Upravo takvim primjerima stvaramo dodanu vrijednost već postojećim aktivnostima. Ovim putem najavljujemo mo slične događaje te zahvaljujemo svima na izuzetnom doprinosu sudjelovanja i realizacije konferencije Zelena kohezijska politika 2014. - 2020. sa željom za puno uspjeha u budućoj pripremi i provedbi održivih projekata.

S poštovanjem,
Davor Škrlec

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Sara-ja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Matea Klarić, Marijana Tošić, Zvonimir Zvonar, Igor Filko

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourg:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Aktivnosti u Europskom parlamentu

OZNAČAVANJE ZEMLJE PODRIJETLA MESA U PRERAĐENOJ HRANI

Kao stalni član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, zastupnik ORaH-a Davor Škrlec posebnu važnost pridaje kvaliteti i sigurnosti hrane koju konzumiraju građani Europske unije. Iz tog razloga podržao je prijedlog navođenja zemlje podrijetla mesa u prerađenoj hrani (npr. lazanje, miješano mljeveno meso). Dosadašnji sustavi specijalizirani za određivanje podrijetla mesa u prerađenoj hrani nisu adekvatni za informiranje o podrijetlu duž čitavog hranidbenog lanca u preradi. Prijašnjih godina bili smo svjedoci neprihvatljivih i nedopustivih slučajeva u kojima je konjetina bila prodavana kao govedina. Manjak transparentnosti u ovom pitanju ne samo da narušava ljudsko zdravlje, već i osnovna građanska i potrošačka prava građanki i građana Europske unije.

RAZMJENA INFORMACIJA O PROMETNIM PREKRŠAJIMA U EU

Prometne nesreće sedmi su po redu uzročnik smrti u Europi. Također, ono što u suštini otežava situaciju jest nerazvijeni postupak razmjene informacija o prometnim prekršajima između država članica. Iz navedenog razloga zastupnik Škrlec podržao je legalni instrument koji će doprinijeti spašavanju ljudskih života. Usvajanjem ovog postupka, čitava Europa imat će direktni utjecaj na sprječavanje 300 - 400 smrти na cestama godišnje. Direktiva je nekoliko puta bila revidirana te se primjena nove Direktive očekuje prije 2016. godine u državama članicama. Za Hrvatsku, kao tranzicijsku zemlju koja geografsko-prometnu cjelinu dijeli s državama od kojih su neke i države kandidatkinje, nesmetana razmjena informacija o prometnim prekršajima od izuzetne je važnosti za sigurnost na cestama.

ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA NAFTE U JADRANSKOM MORU

Postupak istraživanja i eksploatacije nafte u Jadranu pokrenuo je brojna pitanja o pravilnoj usklađenosti s nacionalnim zakonodavstvom i direktivama EU-a s obzirom na to da su ključne odluke provedene bez prethodne javne rasprave na tematskoj sjednici u Hrvatskom saboru. Uzimajući u obzir da te odluke utječu i na države u jadranskom bazenu i na EU u cjelini, zastupnik Škrlec postavio je pisano pitanje Komisiji može li potvrditi da je hrvatska vlada ispunila obveze iz Direktive 2011/92/EU u pogledu provođenja procjene utjecaja na okoliš; da je Pomorska strategija provedena u skladu s Direktivom 2008/56/EZ te da se o primjeni nacionalnih zakona i zakona Unije savjetovalo s predstvincima industrije, dionicima i Komisijom; i konačno, je li hrvatski zakon usklađen s odredbama Direktive 2013/30/EU.

Omogućimo građanima i gospodarstvu jeftiniju energiju!

Europska unija troši više od milijardu eura dnevno na uvoz energije. Državama članicama potrebno je dati podršku ne samo u izgradnji elektroenergetskih sustava i usklađivanju proizvodnje obnovljivih izvora energije, već i u samoj koordinaciji energetske politike.

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec početkom ožujka bio je domaćin u Bruxellesu raspravi na visokoj razini o suradnji država članica Europske unije i trećih zemalja po pitanju korištenja obnovljivih izvora energije u sklopu projekta IEE BETTER (*The Intelligent Energy Europe – Bringing Europe and Third Countries Closer together through Renewable Energies*). U obliku panel diskusija na konferenciji se raspravljalo o neistraženim prilikama, ali i budućim mehanizmima regionalne suradnje putem kojih bi Europska unija i treće zemlje mogle profitirati u međusobnom korištenju obnovljivih izvora energije.

Zastupnik ORaH-a održao je pozdravni govor u kojem se osvrnuo na novi strateški okvir Energetske unije, kao i na strateški dokument Zelene energetske unije kluba zastupnika Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu. Zeleni se prije svega zalažu za smanjenje uvoza fosilnih goriva korištenjem obnovljivih izvora energije, a zastupnik Škrlec je ovom prilikom naglasio važnost regionalne suradnje.

“Europska unija troši više od milijardu eura dnevno na uvoz energije. Državama članicama potrebno je dati podršku ne

samo u izgradnji elektroenergetskih sustava i usklađivanju proizvodnje obnovljivih izvora energije, već i u samoj koordinaciji energetske politike. Ova strategija treba potaknuti lokalne i nacionalne vlasti, građane, a posebno investitore da ulazu u nove sustave proizvodnje obnovljivih izvora energije, izgradnju interkonekcija i elektrifikaciju transporta. Analize pokazuju kako će samo takav pristup osigurati građanima i gospodarstvu jeftiniju energiju.” – rekao je Škrlec.

Glavni ciljevi današnjeg susreta bili su predstaviti rezultate projekta BETTER, uključujući sintezu studija slučaja u tri regije – Sjevernoj Africi, Turskoj i zemljama zapadnog Balkana, zatim iznijeti mogućnosti i perspektive mehanizama surad-

nje u pomaganju Evropi da ostvari svoje OIE ciljeve u 2020. godini, te ukazati na plan politika i akcijske planove usmjereni na konkretne studije slučaja pojedinih regija. Također se razgovaralo i o dugoročnoj koristi koja se može ostvariti putem međusobne energetske suradnje, kao i o potencijalnim socio-ekonomskim i ekološkim prednostima za Europsku uniju i susjedne zemlje.

Osim zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca, o prednostima i izazovima suradnje na konferenciji su govorili i članovi konzorcija projekta BETTER, predstavnici regionalnih inicijativa Euromediterske regije, dionici EU-a i trećih zemalja te hrvatski veleposlanik u Kraljevini Belgiji Mario Nobilo.

Škrlec krenuo u maratonsko čitanje TTIP-a

Trgovinski sporazum između SAD-a i Europske unije trebao bi stvoriti najveću svjetsku zonu slobodne trgovine koja će imati veliki utjecaj na život i promjenu standarda građana s obje strane Atlantika.

Od samoga početka postoji opravданa sumnja i bojazan zbog ne-transparentnog vođenja pregovora, čemu ide u prilog i nejednakost otežan pristup strogo povjerljivim dokumentima za razliku od američkih kolega.

Zastupnik Davor Škrlec dobio je dozvolu pristupa sigurnoj sobi u Bruxellesu u kojoj su pohranjeni pregovarački dokumenti Transatlantskog sporazuma o trgovini i investicijama (TTIP) između SAD-a i Europske unije. Zastupnik ORAH-a odmah je zatražio 20 sati čitanja tajnih dokumenata kako bi dobio bolji uvid u pregovarački proces. U nadolazećim tjednima posvetit će se stoga upravo ovoj problematici te prema potrebi produžiti svoj boravak u tajnoj sobi.

“Ulazak u sobu može se usporediti s bankom kada ulaziš u prostoriju u koju ti donose tajni sadržaj iz trezora ili jedini primjerak stare knjige u vatikanskoj knjižnici ili rijetke dijamante u radionicama u Amsterdamu. Jedino mi je žao što nisam završio tečaj brzog čitanja. U sobi prestaje svako uzbuđenje osim osjećaja sličnog na ispitu kada znaš da vrijeme curi, a ti još nisi riješio niti pola zadataka. Na svu sreću, ovdje se ne pada na ispit, ali si na kraju psihički iscrpljen zbog maksimalne koncentracije na sadržaj koji se čita. Ti dokumenti na tisuće stranica odredit će budućnost više od 500 milijuna građana.” – komentirao je Škrlec svoj boravak u tajnoj sobi.

U veljači je završen osmi krug pregovora između SAD-a i Europske unije u kojem se raspravljalo o za-

jedničkom regulatornom tijelu za usuglašavanje svih standarda, zakonskih procedura, carina i tarifa.

“Fokusirat ću se prvo na opća izvješća o rezultatima svakog od pojedinačnih osam krugova pregovora koji su do danas održani te ustanoviti koja su sporna područja u pregovorima. Nakon toga ću zatražiti na čitanje detaljniju dokumentaciju upravo za ta područja te ona koja se odnose na hranu, okoliš, energiju, transport, kemijske i farmaceutske proizvode, intelektualna prava, javnu nabavu te naravno vrlo osjetljiva područja regulatornih pitanja i ISDS mehanizma.”

Zastupnik Škrlec smatra kako je Europska komisija počela više radići u interesu Europske unije, a ne držati sve toliko skrivenim.

“Bitno je da u konačnici sam sporazum ide isključivo u korist građana, a ne korporacijskih interesa. Potrebno je stoga održati već postojeće standarde koji su propisani

u Europskoj uniji. Kemijska sredstva poput pesticida niža su u SAD-u nego u EU, pa tako voće i povrće može imati veću koncentraciju kemičalija. Ista stvar je i s lijekovima i kozmetikom. Nadalje, potrebno je regulirati i druge razlike jer, primjerice, u SAD-u se ne cjeni toliko geografsko podrijetlo hrane kao u Europi.” – kaže Škrlec.

Kao zastupniku koji dolazi iz redova Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, jedan od posebnih interesa zastupnika Škrleca je i kontrola GMO sjemena.

“GMO sjeme dopušteno je u SAD-u, a ovaj sporazum njegova je putovnica za Europu. Ne smijemo dozvoliti da američke kompanije u Europi mogu vršiti autorizaciju GMO sjemena. Tada bismo dobili europsku proizvodnju američkog GMO-a na tlu Europske unije koji na taj način može legalno ući prehrambeni ciklus građana EU-a.” – naglasio je Škrlec.

ODRŽANA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA U ZAGREBU

Zelena kohezijska politika 2014.-2020.

S više od 200 sudionika iz različitih sektora, zastupnici Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, stručnjaci i predstavnici zelenih projekata razmijenili su mišljenja i konstruktivne prijedloge u svrhu kvalitetne pripreme za nadolazeće financijsko razdoblje i povlačenje sredstava iz EU fondova. Zahvaljujemo svima na izuzetnom doprinosu i želimo puno uspjeha u budućoj primjeni načela održivog razvoja!

U organizaciji grupacije Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu i zastupnika Davora Škrleca, 6. ožujka se u Zagrebu u Hotelu International održala cijelodnevna međunarodna konferencija Zelena kohezijska politika. Ovom prilikom javnosti su predstavljeni održivi primjeri korištenja kohezijskih sredstava s ciljem širenja dobro provedenih i dokazanih praksi koje mogu pomoći u oživljavanju gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj te dovesti do kvalitetnije suradnje na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Početkom ljeta 2015. godine stupamo u novo programsko razdoblje 2014. - 2020. s novim projektima, novim planovima, ali i novim pravilima za korištenje finansijskih sredstava Europske unije. U jesen 2014. godine Europska komisija potvrdila je Partnerski sporazum s Republikom Hrvatskom nakon čega su uslijedili Operativni programi za provedbu europske kohezijske politike u razdoblju 2014. - 2020. Unatoč mišljenju kako su projekti koji će se realizirati u Hrvatskoj već određeni ili čak potvrđeni, to nije tako. Izbor budućih investicija u konkretnim

projektima treba biti rezultat interesa lokalnog stanovništva u regijama u kojima žive, a ne samo odluke nacionalnih vlasta.

U otvorenom dijalogu istaknuti stručnjaci u području zelenih politika razmijenili su svoja iskustva i mišljenja kako bi podigli svijest kod naših građana i nosioca budućih projekata o važnosti primjene načela održivog razvoja kao temelja za uspješne projekte koje će Europska unija financirati u novom programskom razdoblju. Održivi projekti ostvaruju zavidne društvene učinke, brinu o zaštiti okoliša, povećavaju energetsku učinkovitost i održivo ras-

polažu resursima, otvarajući tako nova zelena radna mjesta.

“Zeleni projekti su projekti održivog razvoja kojima je cilj da nakon završenog financiranja iz EU fondova stvaraju dodanu vrijednost, a ne dodatni trošak lokalnoj zajednici. Ako se poštuju ta načela onda se ekomska isplativost mjeri ne samo u gospodarskom razvoju, nego u smanjenju štetnih emisija u okoliš što smanjuje troškove zdravlja i doprinosi lokalnom zapošljavanju. Upravo zato što moramo graditi na novim i drugaćijim politikama, sinergijom sredstava iz Strukturnih i investicijskih fondova i ostalih finansijskih instrumenata EU-a, kao

što je program Obzor 2020., moguće je provoditi održive projekte koji će imati dugoročno pozitivne učinke za širu zajednicu. – rekao je Škrlec. Prema posljednjem izvještaju Europske komisije o stanju okoliša za 2015. godinu, Hrvatska je na začelju kad se mjeri ostvareni postotak recikliranja komunalnog otpada.

“Ogromna količina resursa tako završava na potpuno neprihvataljiv način na odlagalištima otpada umjesto da se primarnim razdvajanjem resursi ponovo vraćaju u postupak proizvodnje. Nažalost, u Hrvatskoj nedostaje gospodarstvo koje bi te resurse koristilo. Veliki smo uvoznik svega te istovremeno izvoznik osnovnih resursa. Kad bi ih upotrijebili u svrhu proizvodnje i izvozili gotove proizvode brže i kvalitetnije, smanjili bi naš makroekonomski deficit.” – kaže Škrlec.

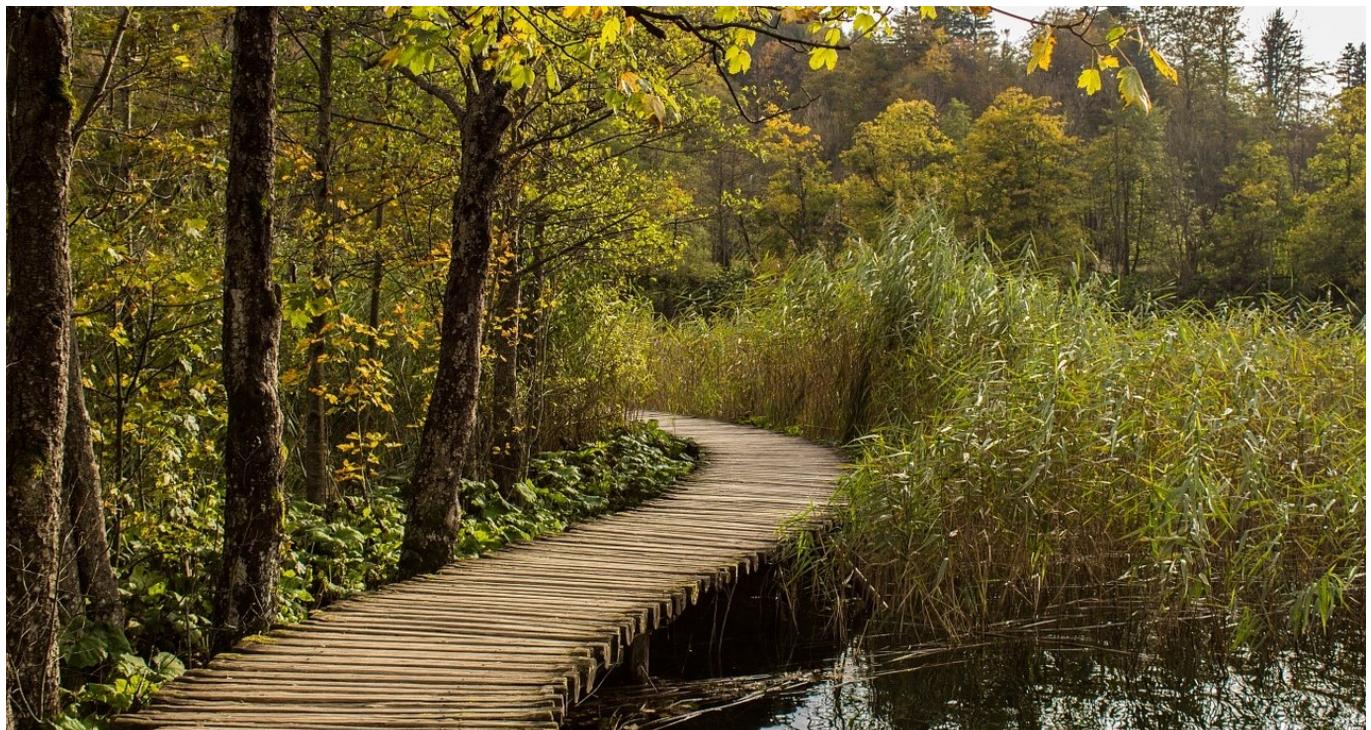
Zastupnik ORaH-a smatra kako smo svjedoci prijedloga populističke mjere Vlade RH da subvencioniranjem troškova energije kućanstvima koja po samo njima znamen kriterijima ulaze u kategoriju energetskog siromaštva.

“Mjera održiva do parlamentarnih izbora – i što nakon toga? Pravi pristup je iskoristiti EU fondove za projekte koji će nakon toga smanjiti potrošnju resursa i energije te posljedično račune građanima, pri tome zaposliti lokalno stanovništvo, angažirati lokalne proizvođače. To je zeleni, održivi projekt, ali za njegovu realizaciju se mora promijeniti način razmišljanja.” – poručuje Škrlec.

Vratimo šume građanima, vratimo građane u šume!

Nakon vođenja dugotrajnih pregovora, zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sudjelovao je u veljači kao izvjestitelj u sjeni na usvajanju mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane o novoj Šumarskoj strategiji.

U ime grupacije Zelenih/ESS-a, zastupnik ORAH-a osigurao je uspješno usvajanje gotovo svih predloženih amandmana što predstavlja veliki uspjeh za europske, pa tako i hrvatske šume koje su jedan od ključnih obnovljivih resursa Europske unije.

U pregovorima je zastupnik insistirao na multifunkcionalnoj ulozi šuma jer smatra kako su njihova socijalna, društvena, ekološka i gospodarska funkcija nezamjenjive. Bioraznolikost šuma omogućava ostvarivanje pozitivnih okolišnih učinaka koji, između ostalog, uključuju: skladištenje vode, zaštitu od poplava i, najvažnije, ublažavanje negativnih učinaka klimatskih promjena. Upravo zbog mogućnosti šuma za apsorpciju

ili skladištenje 10 posto emisija ugljikovodika cijelog teritorija Europske unije, zastupnik Škrlec je ustrajao da predloženi amandman bude usvojen.

"Nekoliko puta sam naglasio važnost u napretku očuvanja prirodnih staništa i bioraznolikosti vrsta u skladu s ciljevima Sedmog akcijskog programa za okoliš, kao i drugih relevantnih europskih okvira. Iznimno sam zadovoljan jer je usvojen amandman koji potiče korištenje svih europskih mehanizama kako bi se suzbilo širenje stranih, neautohtonih vrsta, štetočina i zaraznih bolesti u europskim šumama, zbog kojih su već sada desetkovane brojne vrste poput briješta i kestena."

Zastupnik ORAH-a također je svjestan i negativnog trenda otuđenja građana od nacionalnih šuma koji je osobito izražen u južnim i jugoistočnim državama članicama, a možemo ga osjetiti i u Hrvatskoj.

"Brojne obitelji u ruralnim područjima Hrvatske vežu svoju egzistenciju uz korištenje šumskih resursa. Zabrana, naplata i nesuvisla regulacija korištenja resursa i prostora državnih šuma ugrožava njihovo preživljavanje, ali i ne stimulira ostale građane na aktivno korištenje istih.

Izborio sam se za izvjetiteljstvo u sjeni na ovom mišljenju kako bih postigao i naglasio važnost obostranog međudjelovanja šuma i građana." – zaključio je Škrlec.

ENERGETSKA UNIJA: Uloga u transportnom sektoru?

Ministri okoliša EU-a sastali su se kako bi razmotrili prijedloge Europske komisije o Energetskoj uniji, kao i obveze zemalja poznatije pod nazivom 'Intended Nationally Determined Contributions (INDCs)', s ciljem smanjenja emisija na svjetskoj razini zbog ograničavanja globalnog zagrijavanja ispod 2°C.

Zeleni su već upozorili na postojanje snažnog lobističkog pritiska kada je u pitanju korištenje nuklearnog i fosilnog goriva, čime se potkopavaju napor da Europa postane svjetski lider u sektoru obnovljivih izvora energije.

Klub zastupnika Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu smatra kako postoji mala ambicija u vezi utjecaja i uloge u transportnom sektoru. Doista, najveći potrošač nafte u Europi je upravo prometni sektor te su njegove emisije CO₂ porasle za 30% od 1990. godine, stoga je krajnje vrijeme da se stavi snažan naglasak na promjenu transportne politike na našem kontinentu.

Kao i brojne nevladine organizacije u području transportnog sektora, Zeleni pozdravljaju činjenicu da Komisija širi svoja razmišljanja po pitanju električne mobilnosti te ne samo da spominju e-automobile, nego i e-bicikle i željeznički sistemi. Međutim, kako bi doista pridonijeli dekarbonizaciji sektora od proizvodnje prometnih vozila do njihove upotrebe, električna mobilnost treba uzeti u obzir cijeli životni ciklus vozila. Također se treba temeljiti na obnovljivim izvorima, a ne na nuklearnoj energiji čija cijena neprestano raste, ili na plinu

koji se uvozi iz nestabilnih država.

Zeleni smatraju kako je važno naglasiti da se smanjenje emisija CO₂ u prometu ne može postići samo kroz nove tehnologije i inovacije nego poticanjem promjene ponašanja, naročito u urbanim područjima gdje se više od 50% kretanja događa na udaljenosti do 5 km. Ta promjena može biti primijećena samo u društvu gdje sve više ljudi uočava prednosti vožnje biciklom ili dijeljenja automobila. Doista, raste broj građana EU-a koji shvaćaju da ne samo da će im to pomoći u smanjenju troškova goriva, nego je to i rješenje za smanjenje gužvi u prometu što na taj način brzo i snažno doprinosi povećanju sigurnosti na cestama, smanjuje buku i poboljšava kvalitetu zraka.

Konačno, Zeleni također zahtjevaju da Europa prestane s odugovlačenjem kada su u pitanju zračni i pomorski promet koji imaju velikodušniji tretman od ostalih prijevoznih sredstava jer se porezi na goriva ne odnose i na njih. Zrakoplovstvo i pomorski transport najbrže su rastući izvori emisija u korištenju nafte pa se očekuje kako će ta razina **porasti za 250% do 2050. godine!**

Isključivanje djelovanja na te emisije u Energetskoj uniji nije moguće i zbog njihovog utjecaja na klimatske promjene samo će se nastaviti potkopavati svi napor u drugim područjima. Samo snažni obvezni ciljevi i mjere mogu omogućiti Europi da bude u stanju smanjiti zagađenja generirana tim prijevoznim sredstvima.

IZVOR: Stop Climate Change

Što je *Sharing economy* ili tzv. Ekonomija dijeljenja?

Na tržištu se kao odgovor na ekonomsku krizu pojavio novi način poslovanja koji po principu dijeljenja, unajmljivanja te razmjene usluga i proizvoda potiče održivo upravljanje raspoloživim resursima.

U samo jednoj noći oko 40 tisuća ljudi iznajmilo je smještaj preko usluge koja nudi oko 250 tisuća ležajeva u 30 tisuća gradova kroz više od 192 zemlje. Korisnici su sobe izabrali i platili online, koristeći drugačiji način ponude usluga kao alternativu klasičnom sustavu hotelskog lanca. Riječ je o svima poznatom sustavu **Airbnb** - online marketu iznajmljivanja kratkoročnog smještaja koji povezuje korisnike metodom "Host-Guest", odnosno, najmodavce s onima u potrazi za najmom,. Airbnb je nekoć bio još jedan startup; danas je pak najbolji primjer gospodarenja koji prepoznajemo pod terminom "sharing economy", odnosno, ekonomija dijeljenja. Ono što je bitno drugačije jest činjenica da svatko može dati svoj doprinos, uglavnom putem specijaliziranih društvenih mreža, čime je omogućen uvid u vjerodostojnost i kvalitetu proizvoda

Žestoki rival taksi službi

Jedan od sasvim običnih korisnika taksi-službe dobio je ideju za pokretanje tvrtke nakon iskustva u Parizu, gdje je zbog nedovoljnog broja vozača uvijek vrlo teško pronaći slobodan taksi. Ideja je iznjedrlila online uslugu koju danas poznajemo pod imenom **Uber**. Primjenjena taksi služba nudi usluge vozača koji nemaju taksi licencu niti taksimetar, već se radi o uslugama privatnih korisnika koji posjeduju odgovarajući automobil i vozačku dozvolu. Sva plaćanja usluge Uber se vrše putem odgovarajuće aplikacije i to tako da po samom završetku vožnje čitav iznos se naplaćuje s kreditne kartice klijenta. Pri tom kompaniji ide između 5 i 20 posto od sveukupne cijene vožnje. Posebno je zanimljiva razlika u kretanju cijena usluga. Naime, cijena vožnje ovisi o brzini.

Drugim riječima, pri brzini većoj od 18km/satu naplaćuje se sama udaljenost putovanja, dok se pri nižim brzinama pak plaća vrijeme provedeno u vozilu. Uber se proširio već u 45 zemalja svijeta, a svakako možemo očekivati disperziju njegovih usluga diljem čitave Europe kroz tekuću godinu. Spomenuta situacija svakako nije povoljna za lokalne taksi udruge. Prošle godine su u mnogim europskim gradovima održani prosvjedi taksista protiv konkurenčije ovakve vrste. Za nacionalne tržišne pojmove kontroverzni Uber je 2014. godine sud u Bruxellesu proglašio ilegalnim, izrekavši opomenu kako će svakom novom vožnjom biti kažnjen novčanom sivotom od 10 000 eura, što je izazvalo burnu reakciju mnogih čelnika europskih institucija. Iz tog je razloga nedavno upućeno pitanje povjerenici za transport Violeti Bulc od strane

Europskog parlamenta, potpisano od strane predsjednika odbora za transport, Michaela Kramera, kojim se zahtjevalo da se Komisija izjasni je li Uber za Komisiju tek inovativni pristup transportnom tržištu ili je zakonski dozvoljeno za poduzeće krivotvoriti goleme profite nauštrb ekonomske nesigurnosti u zakonu jer je usluga Uber po trenutnim standardima oslobođena poreza i vozačima ne daju ista prava i dužnosti kao i običnim taksistima. Ovim raznim aktivnostima, Europski parlament nastoji osigurati adekvatne buduće propise taksi usluge, ali također i pridonjeti raspravama o digitalnom gospodarstvu, otvaranju radnih mesta, deregulaciji tradicionalnih obrta, oporezivanju gospodarskih aktivnosti, kao i konkurentnosti. Kada je zabrana Ubera kao neprimjerene konkurenčije taksi službama u travnju 2014. donesena od strane suda u

Bruxellesu, povjerenica Europske komisije za digitalnu agendu Nelleie Kroes oštro je reagirala na prijedlog praćenja svih korisnika Ubera smatrajući da takav način ne štiti putnike, već kartele taksista, te da se time šalje antitehnološka poruka unatoč dobu korištenja 4G tehnologija.

Prilika za mlade

Kako u Europi sve više mjesta dobivaju nove metode poslovanja nalik zapadnim ekonomijama, primjerice mogućnost korištenja smart home-a, razmjene kućanskih potrepština ili usluge prijevoza, glavni pokretaci ovih direktnih usluga su upravo mladi, čiji je potencijal za pokretanje zelenog poduzetništva prepoznao i Europska unija. S obzirom da je jedan od prioriteta programa Europske komisije rješiti goruci problem nezaposlenosti mladih u Europi, Komisija svesrdno pozdravlja uključivanje mladih u društveno poduzetništvo.

Osim što su postigli učinkovitost i isplativost korištenja direktnih usluga, mladi su svojim inovacijama, razvili i profesionalnu mrežu istomišljenika kojom postižu još veću razinu učinkovitosti svog poslovanja. Internet nas je sve većom upotrebom otuđio, ali pravilnom upotrebom nas istovremeno i povezuje. Direktne usluge koje su olakšale spomenutu mogućnost dijeljenja i povezivanja te prije svega i korištenje novih inovativnih aplikacija, svode se uglavnom na princip registracije, odnosno same identifikacije u sustavu, čime stvaramo mobilnost i povezivanje u mrežu korisnika. Usluga se na taj način pruža besplatno.

Alternativni oblici proizvodnje

Razni ekonomski priručnici objašnjavaju kako dominantni gospodarski sustav vidi razmjenu u obliku "ja tebi-ti meni" pri čemu je protuvrijednost težište ovakve razmjene. Sredstvo kojim se protuvrijednost procjenjuje jest, naravno, novac. S druge strane, ekono-

mija dijeljenja djeluje upravo na suprotni način pokušavajući principima darivanja i protudarivanja pokazati kako protuvrijednost nije nužna karakteristika uspješne ekonomije. Drugim riječima, radi se o tzv. "peer-to-peer" načinu poslovanja.

Ono što je također od posebne važnosti jest činjenica da je u dominantnom gospodarskom sustavu, distribucija organizirana piramidalno, od gore prema dolje, odnosno, primijenjeno terminologiji proizvodnje - od tvornice do proizvođača. Uzmemo li u obzir čitav sustav proizvodnje, primjerice, dijelovi automobila koji se izvoze u Francusku mogu biti dizajnirani u SAD-u, dok se proizvode u Kini, a sastavljaju u Rumunjskoj. Možemo zaključiti kako je ovakav protok proizvoda ne samo izrazito dug, već i ekološki štetan. Razlog tome je taj što se klasični način proizvodnje svodi na centraliziranu shemu, odnosno nesrazmjeran broj i odnos proizvođača i potrošača. Nasuprot tome, ekonomija dijeljenja novim načinima komu-

nikacije i poslovanja podržava decentraliziranu shemu, odnosno, raspršenost te što veću i jednaku zastupljenost potrošača i proizvođača.

Mogli bismo reći kako je ekonomija dijeljenja ulaz u sasvim novo doba pristupačnosti, kako je istaknuo američki ekonomski teoretičar Jeremy Rifkin. Zanimljiv je njegov stav koji ističe kako nam bliska budućnost donosi sasvim novi pogled na ideju vlasništva – ideja koju poznajemo će se smatrati ograničenom i staromodnom. Pristupačnost će postati novo posjedovanje. Primijenimo li njegov stav na ekološko pitanje, pitanje efikasnosti i pitanje otvaranja novih radnih mjesta, vrativši se na primjer sustava Ubera, zapitat ćemo se logikom koju nalaže zdravi um - s obzirom na to da je osobni automobil van funkcije polovinu našeg dana, zar ne bi bilo učinkovitije u upotrebu staviti manje automobila na korištenje više ljudi? Ne bi li ovakav sustav predstavljao potencijalno dugoročni odgovor na spomenuta pitanja te ponudio izlaz iz poslijekrizne situacije?

Svečana dodjela nagrade "Europski građanin" Martini Čuljak u Bruxellesu

Europski parlament je u Bruxellesu 25. veljače svečano dodijelio nagradu "Europski građanin" svim ovogodišnjim laureatima među kojima je i naša dobitnica iz Hrvatske, Martina Čuljak, koju je nominirao zastupnik ORaH-a Davor Škrlec.

Nagrada "Europski građanin" usmjerena je na promicanje zajedništva, solidarnosti i jačanja europskog duha. Isključivo zastupnici Europskog parlamenta imaju pravo predložiti kandidate, pri čemu svaki od njih može predložiti samo jednog kandidata godišnje.

"Kao zastupnik u Europskom parlamentu nominirao sam Martinu za ovogodišnju nagradu 'Europski građanin' zbog njenog nesebičnog i hvalevrijednog projekta HelpBalkans kojim pomaže u neposrednom prikupljanju donacija obiteljima stradalima u poplavama na području Hrvatske, Bos-

ne i Hercegovine i Srbije. Postoji pet razloga zbog kojih sam odlučio nominirati njezin projekt, a to su humanost, neposrednost, inovativnost, transnacionalnost i svest o klimatskim promjenama" – rekao je Škrlec.

Rođena Gunjanka nominaciju je zaslužila projektom HelpBalkans koji je do sada osigurao značajna finansijska sredstva i druge vrste pomoći velikom broju obitelji pogodjenim poplavama, a Martinin cilj je daljnje proširenje projekta.

"Vizija ide daleko, ali prvo se treba fokusirati na ovo što je sada najviše bitno, a to je da na neki način

olakšamo ljudima njihove trenutne situacije. Planiramo puno kreativnih pothvata, a jedan primjer je izložba fotografija koju sam organizirala pod nazivom 'Duša, krhka građevina' na kojoj smo izložili portrete ljudi koji su se zatekli u ovoj situaciji. Time smo htjeli poručiti da ova katastrofa ima lice, a to su lica svih tih ljudi i također da se njima i drugima preko nas direktno može donirati. Nadam se da će moj rad na neki način inspirirati mlade ljudе i poslati poruku da se puno toga može napraviti s minimalnim sredstvima, puno motivacije, malo ludosti i vjere u sebe!" – poručila je Martina.

Kao predsjednik udruge Smart Grid Hrvatska, zastupnik Škrlec prisustvovao je tijekom veljače na **Info danu ERA-Net Smart Grids Plus** inicijative koja kroz promicanje i financiranje zajedničkih projekata daje podršku razmjeni znanja između europskih inicijativa za napredne mreže. Ovom prilikom zastupnik je održao izlaganje o važnosti sinergije Obzora 2020. i kohezijske politike u području naprednih mreža. U tu svrhu upravo je i objavljen zajednički transnacionalni poziv u 2015. godini za podnošenje projektnih prijedloga.

Na poziv **Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld** u Zagrebu, zastupnik Škrlec gostovao je krajem veljače na okruglom stolu pod nazivom "Prepreke integracijskim procesima unutar EU-a" gdje je studentima govorio o uspostavi Energetske unije i naglasio osobitu važnost regionalne suradnje kao jednog od njenih temeljnih stupova. Na okruglom sudjelovali su i studenti s Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu.

Zajedno s Mirelom Holy i Vlastom Toth, zastupnik Škrlec sudjelovao je početkom ožujka na konferenciji u organizaciji ORaH-a pod nazivom **Održivi razvoj Dubrovnika**. Ususret prijevremenim lokalnim izborima u Dubrovniku, naglasio je važnost primjene načela održivog razvoja u svim budućim projektima koji će stvarati nova zelena radna mjesta, osobito u području turizma i poljoprivrede.

Početkom ožujka u zagrebačkom uredu zastupnika Škrleca, u Crnčićevoj 18, održala se radionica o vođenju političke kampanje na temu borbe protiv klimatskih promjena. Cilj je bio osposobiti određeni broj članica i članova ORaH-a kako bi kroz slične radionice na lokalnim razinama educirali građane. Voditelj programa bio je **Antonio Jovanovski iz grupacije Zelenih/ESS-a** u Europskom parlamentu, trener s bogatim iskustvom u kampanjama mladih po cijeloj Europi.

NAD HRVATSKU ZEMLJU ISTOČNO OD RAJA, NADVIO SE VELIKI CRNI OBLAK!

S.O.S. ZA SLAVONIJU!

Početkom prosinca 2014. godine, potaknuta teškim i lošim indikatorima gospodarskih, socijalnih i ekonomskih procesa u cijeloj Istočnoj regiji, rodila se ideja javno istupiti u Osijeku i nekolicini drugih slavonskih gradova i jednostavno, bez ikakvih skrivanja ili iznošenja poluistina, prikazati točno, brojčano i analizirano stanje u pet slavonskih županija koliko god to brutalno izgledalo.

Na samom početku analize dostupnih podataka Državnog zavoda za statistiku, Hrvatske narodne banke i pojedinih indikatora i podataka sa Eurostata, uvidjelo se kako su stvari još i gore nego što se pretpostavljalo i prikazivalo u novinskim člancima i medijima. Crni oblak bacio je sjenu na lica Slavonki i Slavonaca i samo oni koji su se našli u ovakvim problemima mogu razumjeti kako se iza ove sjene ne nazire sunce niti kroz oblake niti na horizontu.

Gospodarski forum Istočne regije nije imao poteškoća identificirati probleme i uzroke koji su doveli do ovakve situacije te se nakon konzultacija s Predsjednicom programskega Forum za gospodarstvo, Ljiljanom Katičić, te Predsjednikom središnjeg programskega Forum, Vladimirom Layjom, ideja o jednoj tribini pretvorila u ciklus od 10 tribina. Prva tribina se postavlja kako je već definirana kroz prikazivanje upravo ovih nemilosrdnih indikatora, a preostale tribine kao rješenja koja ORaH predstavlja kao osnove specifičnih gospodarskih aktivnosti koje su prepoznate u Istočnoj

regiji, a za koje se smatra kako su dio predvodnika gospodarskih procesa. Za datum prve tribine definiran je prvi petak u veljači 2015. godine i kroz sljedećih 50-ak dana učinjena je priprema prve tribine i okviri sljedećih prema prepoznatim slavonskim resursima i gospodarskim procesima u skladu s načelima bioregionalne ekonomije i održivog razvoja.

Turneja S.O.S. za Slavoniju!

Početkom veljače 2015. godine, predsjedništvo ORaH-a u svojstvu predsjednice Mirele Holy, potpredsjednika i zastupnika u Europskom parlamentu, Davora Škrleca, te potpredsjednice Božane Zadro, započi-

nje posjet Istočnoj regiji pri kojem sudjeluju u tribinama u Slavonskom Brodu, Osijeku, Slatini i Novoj Gradiški, osnivaju gradske organizacije te proslavljaju prve rođendane gradskih organizacija Đakovo i Osijek. Preklapanjem datuma posjeta predsjedništva i tribine „S.O.S. za Slavoniju“ mediji u svojim člancima i kolumnama cijelu turneju predsjedništva simbolično nazivaju „Turneja S.O.S. za Slavoniju!“

Stanje gospodarske, socijalne i ekonomске katastrofe

Ispunjena dvorana mjesne zajednice Gornji grad, na Trgu Lava Mirskog 1 u Osijeku, pružila je zaklon svim posjetiteljim

Od jedan milijun i 122 tisuće zaposlenih u Republici Hrvatskoj, u Istočnoj regiji, iako živi preko 805 tisuća ljudi, radi samo 151 190 građana!

ma, simpatizerima i članovima ORaH-a od snijega koji je nemilosrdno padao tih dana. Moderator tribine i predsjednik središnjeg programskog Forum-a, prof.dr.sc. Vladimir Lay, i uvodničarka dr.sc. Ljiljana Katičić, predsjednica programskog foruma za gospodarstvo, iznijeli su podatke i smjernice o gospodarskim procesima koje ORaH promiče i u kojima kroz politike ORaH-a vidimo smjer u kojem se nalaze tračnice gospodarskog oporavka Republike Hrvatske.

Voditelj gospodarskog Forum-a Istočne regije, Krunoslav Weinpert, i zamjenik voditelja gospodarskog Forum-a Istočne regije, Igor Filko, kroz dvije prezentacije iznijeli su indikatore i obrađene podatke DZS-a i HNB-a o gospodarskom, socijalnom i ekonomskom stanju u Istočnoj regiji te gradu Osijeku i bližoj okolini.

Izneseni grafički prikazi gotovo svih kategorija bruto dodane vrijednosti i zaposlenima u svim kategorijama prikazuju onu surovu stvarnost - Istočna regija se u gotovo svim kategorijama nalazi na posljednjem ili pretposljednjem mjestu! Od jedan milijun i 122 tisuće zaposlenih u Republici Hrvatskoj, u Istočnoj regiji, iako živi preko 805 tisuća ljudi, radi samo 151 190 građana!

na! Tri županije s najmanjim dohotkom po stanovniku nalaze se u Istočnoj regiji, dok razlika u prosječnom dohotku po stanovniku između najsiro-mašnije županije (Virovitičko-podravska) i najbogatije (Istarska županija) iznosi 163,25%, dok se u usporedbi s Gradom Zagrebom ta razlika povećava na 215,18%.

Istočna regija (uključujući Osječko-baranjsku, Vukovarsko-srijemsку, Brodsko-posavsku, Požeško-slavonsku i Virovitičko-podravsku županiju) imaju prosječni dohodak po stanovniku koji iznosi svega 72% prosječnog državnog dohotka, a svih pet županija se nalaze u prvoj (najlošijoj) razvojnoj skupini. Stopa nezaposlenosti iz-

nosi 23,96% (150% državnog prosjeka), dok udio obrazovanog stanovništva iznosi 68,67% (83,38% državnog prosjeka).

Primjerice, 2011. godine osam hrvatskih županija i, naravno, Grad Zagreb, imali su prosjek plaće više od 5.000 kuna, ali među njima nema nijedne slavonske županije. Najbolja među njima (tek na 12. mjestu) je Osječko-baranjska županija.

Stečajevi, nezaposlenost i egzodus mladih!

Kratkim, ali preciznim podacima o broju stečajeva, razlici u broju zaposlenih te stopi i strukturi nezaposlenosti sa sve starijom prosječnom populacijom, prikazano je stanje u gospodarstvu Osijeka i okoline. Krajem svibnja 2014. godine u Hrvatskoj je u blokadi bilo 57 480 poslovnih subjekata, s ukupnim dugovanjima od 32,5 milijardi kuna. Od ukupno 42 854 odjave prebivališta u cijeloj Hrvatskoj u 2014. godini, čak 16 190 odjavljeno je samo iz Osječko-baranjske županije.

Poljoprivreda izgleda dobro sa osmog kata!

„Nemilosrdno, brutalno i iskreno!“ bile su riječi pojedinaca iz publike u razgovorima poslije tribine koji su ostali šokirani iznesenim podacima. Suočeni s podacima koji se inače ne iznose u medijima, a koji su po prvi put u Hrvatskoj obrađeni prema regijama predloženog novog teritorijalnog ustroja, uviđa se stvarna potreba za proglašavanjem stanja katastrofe u gotovo cijeloj Istočnoj regiji. Čak i kroz iznesene podatke o poljoprivredi u Istočnoj regiji koja je sposobna proizvoditi hrane za procijenjenih 20-tak milijuna ljudi dok Hrvatska uvozi 50%, ostaje gorak okus u ustima.

„Poljoprivreda stvarno izgleda dobro sa osmog kata“ riječi su publike s kojima se slažemo. Pogledom sa „osmog kata“ vide se obrađena polja, plastenici i staklenici, OPG-ovi koji rade i stvara se percepcija kako situacija i nije tako loša no pogledom s viših razina uviđaju se ogromni neiskorišteni potencijali, neobrađena zemlja i u privatnom i u državnom posjedu, zapuštene ravnice, polja i voćnjaci, politička pogodovanja, netransparentnost u poticajima te ono što je najgore, apatija poljoprivrednika i njihovih obitelji.

Ima li nade za nas?

Kako je već bilo najavljeni, ova tribina je bila potrebna kao zvono koje zvoni na uzbunu budnih i buđenje svih uspavanih. Na samom kraju tribine najavljeni je preostalih devet

tribina prema mjesечnim rasporedima s temama:

- Slavonija u EU - EU fondovi u Slavoniji!

Tribina o fondovima EU-a, otvorenim natječajima u 2015. godini, odabiru pravih projekata, obrascima projekata, načinu pisanja projekata, finiranju projektne dokumentacije i studija te financiranju projekata sa sredstvima EU fondova.

- Gospodarski potencijal uzgoja alternativnih kultura na velikim površinama

Gospodarska i ekomska kapitalizacija uzgoja alternativnih kultura u tradicijski pšenično i kukuruzno orijentiranim sredinama.

- Gospodarski potencijal uzgoja alternativnih kultura na malim površinama

Visoki novčani prihodi određenih kultura voća i povrća te stakleničke i plasteničke proizvodnje, uz već relativno dobar plasman proizvoda egzotičnog voća, mnogim OPG-ovima i poljoprivrednicima je smjer u

kojem vide izlaz iz loše gospodarske situacije.

- Šaran, štuka, smuđ i som

Potencijal slatkovodnog toplog ribarstva, smjernice Europa 2020. i Natura 2000 te mogućnosti izvedbe ovakvih projekata s 85% bespovratnih sredstava EU fondova.

- Ruralni razvoj i kontinentalni turizam

Neposredna blizina parkova prirode Papuk i Kopački rit, naše tri velike rijeke, Save, Drave i Dunava te izuzetno veliko bogatstvo resursa Slavonije u biološkoj raznolikosti flore i faune omogućuju kvalitetan potencijal za ruralni razvoj i kontinentalni turizam.

- Mladi u Slavoniji

Što je ekomska demokracija? Zašto je trenutni oblik kriminalne suradnje vlasti i kapitalizma u Hrvatskoj loš za državu, za njezine građane, a pogotovo za mlađe?

- Ratarstvo? Stočarstvo?

Kako i zašto je Slavonija ostala bez krava i goveda? Koje su po-

ruke i preporuke naših ratara i stočara u traženoj promjeni političkih stavova prema ratarstvu i stočarstvu?

Zadnje dvije tribine rezervirali smo za odgovore na izrazito važna regionalna ekonomsko/socijalno/gospodarska pitanja u svjetlu predstojećih parlamentarnih izbora.

TEKST PRIPREMIO:

Igor Filko,
zamjenik voditelja
gospodarskog Forum-a
Istočna regija

PRIJEDLOG PROMJENA ZA GOSPODARSKI I DRUŠTVENI PROCVAT REGIJA

- ⇒ Hitna kvalitativna reforma javne uprave u efikasan servis građana
- ⇒ Drastično smanjenje broja jedinica lokalne samouprave na temelju finansijskih kapaciteta pojedine jedinice lokalne samouprave i precizno razgraničenje ovlasti gradova, regija i središnje države
- ⇒ Uklanjanje županija i formiranje regija (ORaH-ov prijedlog su četiri regije)
- ⇒ Značajna decentralizacija države i prenošenje značajnog djela ovlasti i sredstava sa centralne vlasti na regije te gradove i općine
- ⇒ Transparentno smanjenje troškova svih državnih službi i agencija

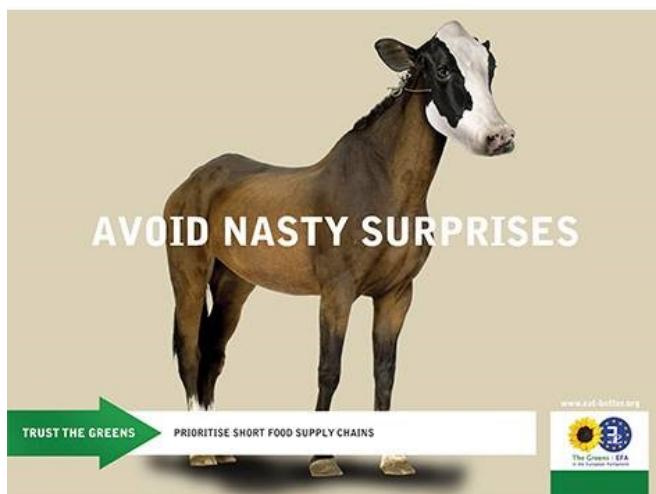
TRI KLJUČNA ELEMENTA	MODEL
ZEMLJOPISNE PROMJENE (nova karta lokalnih vlasti)	Bioregionalna ekonomija – provedba gospodarske strategije regije koja počiva na dostupnosti resursa (materijala nužnog za pokretanje industrijske proizvodnje), prometnoj, komunalnoj i tehnološkoj infrastrukturi te ljudskim resursima
PODJELA OVLASTI (lokalne vlasti - regije - središnja vlast)	Slavonska regija - poljoprivredna regija sa strateškim predispozicijama za prehrambenu, drvno-prerađivačku industriju, realizaciju većeg broja BE-TO projekata (dobivanje toplinske i električne energije iz poljoprivredne i djelomično šumske biomase), bioplinskih projekata kao i proizvodnje biogoriva (biodizela i bioetanola)
FINANCIJE (reforma financiranja i sustava izravnjanja)	Mali ili srednje veliki projekti i iz pozicije tehnološke i komunalne infrastrukture te ljudskih resursa
CILJEVI	KAKO?
Jednostavan i učinkovit javni sektor	Donošenjem mjera za poticanje domaćih i stranih investitora na otvaranje proizvodnih pogona, zapošljavanje, reinvestiranje.
Bolje usluge za nepromijenjen ili manji iznos poreza	Donošenjem plana i programa revitalizacije postojećih poljoprivrednih, proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta individualnim pristupom
Bolje usluge na području zdravstva	Uspostava zeleno-plave vrpce
Jasna raspodjela odgovornosti i uklanjanje "sive zone"	Korištenje raspoložive imovine RH u službi gospodarskog oporavka
Poboljšane usluge građanima uz manje birokracije	
Veće uključivanje građana i jačanje demokracije	

Aktivnosti u Europskom parlamentu

SIGURNOST HRANE

Europski parlament usvojio je rezoluciju pozivajući Europsku komisiju da konačno predloži novi zakon kako bi se osiguralo obavezno označavanje podrijetla za meso u procesuiranoj hrani, kao što su smrznute lažanje ili pite. Skandal s konjskim mesom stavio je naglasak na nedostatak transparentnosti u našem lancu opskrbe hranom i to se mora ispraviti, poručuju zastupnici iz grupacije Zelenih/ESS-a. Obvezno označavanje mesa u procesiranoj hrani će obvezati proizvođače da čvršće kontroliraju svoje dobavljače i učine ih više odgovornim za ono što stavlju u svoje prehrambene proizvode. Postoji velika podrška među potrošačima za označavanje podrijetla mesa. Ljudi imaju pravo znati odakle njihova hrana dolazi. Od travnja ove godine, bit će obvezno označavanje podrijetla za sve svježe, rasplađeno ili smrznuto meso.

BIOGORIVA, KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA I KLIMA

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Europskog parlamenta glasovao je za prijedlog zakona o biogorivu, usmjeren na suzbijanje negativnog utjecaja na klimu povezanim s neizravnom promjenom u korištenju zemljišta (ILUC) zbog proizvodnje biogoriva. Zeleni/ESS pozdravili su glasovanje kako bi se osiguralo da se emisije stakleničkih plinova mijenjaju s obzirom na promjene u korištenju zemljišta, ali naglašavaju da nova pravila neće u potpunosti riješiti nedostatke povezane s proizvodnjom i korištenjem biogoriva.

ANTITERORIZAM

Europski parlament usvojio je rezoluciju o pristupu EU-a protiv terorizma uoči summeta EU šefova država i vlada o tom pitanju. Zeleni/ESS glasovali su protiv rezolucije koja neće ponuditi koherentni odgovor na terorizam nego će otvoriti vrata većoj represiji. Smatraju kako Parlament šalje krivu poruku u krivo vrijeme. Rezolucija dogovarena od strane četiri veće političke grupacije pruža *carte blanche* za vlade EU-a u vidu nazadnih osobnih sloboda. Umjesto da se svemu pristupilo učinkovitim mjerama, uobičajeni sumnjivci koriste pariške napade kao izgovor za ucjenu kroz ove mjere, bez dokaza da će se pokazati učinkovitim u borbi protiv terorizma.

LJUDSKA PRAVA

Europski parlament usvojio je rezoluciju o ljudskim pravima u Saudijskoj Arabiji, uključujući i poziv za oslobođanje zatočenog blogera Raifa Badawia. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a pozdravlja to da je Parlament bio u mogućnosti dostaviti ovakvu poruku unatoč besramnom protvrijenju zastupnika desnog centra u Europskom parlamentu. EU treba proaktivnije surađivati sa saudijskim vlastima u pripremi popisa svih političkih zatvorenika i vršenjem pritiska za njihovo oslobođanje. Također je važno da EU traži jačanje civilnog društva u Saudijskoj Arabiji. Iako pozdravljaju donošenje rezolucije, žao im je da zastupnici Europskog parlamenta nisu podržali prijedlog Zelenih da sve države članice EU-a uvedu sankcije protiv svih onih koji su uključeni u kaznu i mučenje Badawia.

